

Jaarverslag van de Stichting Almens Crypte te Almen over 2024

In dit jaarverslag zijn de aanbevelingen 3 en 4 bij principe 2 van de door het bestuur - voor zover van toepassing – onderschreven Governance Code voor de Culturele sector (GCC) in acht genomen. Na de Governance Code heeft het bestuur ook de Codes Fair Practice en Diversiteit & Inclusie onderschreven. Meer daarover in het vorige jaarverslag. Alle geheel of gedeeltelijk van toepassing verklaarde codes zijn gepubliceerd op de website.

Bestuur

In 2024 onderging het bestuur twee uitbreidingen: naast Theone Joostensz als bestuurslid dat zich specifiek met public relations en publiciteit bezighoudt, trad bouwkundig adviseur Joop den Uijl toe. Er werd ook een aftreedrooster opgesteld; een probleem lijkt het vrijwel gelijktijdig aflopen van de termijnen van drie bestuursleden bij de komende jaarwisseling. Daarom werd het volgende aftreedrooster opgesteld, met de kanttekening dat alle bestuursleden vooreerst nog herbenoembaar zijn.

Aftreedrooster

22 november 2025	Joost Dijkman en Gradus Vrieze
24 november 2025	Pieter de Jong
12 januari 2026	Sietze Weesjes (voorgedragen door Kerkeraad PG Almen)
22 maart 2026	Coby Wiltink - Roeterdink
30 april 2028	Theone Joostensz
18 december 2028	Joop den Uijl

Bestuursvergaderingen

Het bestuur is in het afgelopen kalenderjaar vijf maal in vergadering bijeengekomen. De zelfstandig bestuursadviseur drs N. T. D. Eeltink (Aestimatica te Hengelo (O)) was zoveel mogelijk aanwezig, behalve bij mogelijke belangenverstrengeling; zo werd buiten hem om besloten tot gedeeltelijke vergoeding van aan hem opgedragen werkzaamheden. De notulen van de vergaderingen gaan altijd vergezeld van een actielijst, teneinde de voortgang van verdeelde taken te bewaken en personen aan te wijzen, die daarvoor specifiek verantwoordelijk zijn.

Integriteit

Alle bestuursleden zijn woonachtig te Almen; de twee jongsten van hen zijn dames. De bestuursleden worden niet bezoldigd en alleen gemaakte kosten worden vergoed; deze laatste worden in het financieel jaarverslag opgenomen als bestuurskosten. Het bestuur blijft streven naar uitbreiding met jeugdiger personeelsleden (beneden de 60 jaar oud). Morele dilemma's, b.v. rond tegenstrijdige belangen en belangenverstrengeling hebben zich niet voorgedaan. Er is geen personeel in dienst, wel worden vergaderingen zoveel mogelijk bijgewoond door voornoemde zelfstandige bestuursadviseur, die ook weer enkele malen de crypte geïnspecteerd heeft. De bevoegdheid om over meer dan 500 euro tegelijk te beschikken is over twee bestuursleden verdeeld.

Externe overleggen

Het bestuur sprak meermaals met ambtenaren van de gemeente Lochem, o.a. over de verkrijging van onderzoeks- en herstelsubsidies en één maal met de voltallige nieuwe kerkeraad (de Protestantse

Gemeente Almen is eigenaar van crypte en inhoud) over de voortgang van de inspanningen van de stichting als zogenaamd eerste zorgdraagster, waarmee de kerkeraad nu hartelijk instemt. Het overleg ging ook over deelname aan de jaarlijkse Open Monumentendagen (inclusief schoolklassen-vrijdag) in september 2025 en de door de VMBK (landelijke vereniging van kerkrentmeesters) blijkens een recente kerkrisico-check aanwezig veronderstelde brandmelder, blusmiddelen en beveiligingscamera's; ook totstandbrenging van een electriciteitsaansluiting voor toekomstige werkzaamheden in de crypte kwam bij de kerkeraad aan de orde.

Adviesraad

Er is niet vergaderd met de adviesraad (voorheen comité van aanbeveling).

De staat van de crypte

Met hulp van de bouwkundig adviseur is tijdens een grondradar-onderzoek de vermoedelijke plaats van de oude ingang vastgesteld en hoe in het verleden de ruimte tussen het gewelf van de crypte en de vloer onder het koor met puin lijkt te zijn opgevuld. De staat van het gewelf baart steeds meer zorgen. Tegen de houtworm waarvan bleek uit houtpoeder onder de kisten, is intussen gas gespoten.

Waardstellend onderzoek

Veel aandacht van het bestuur vroeg weer de voorbereiding van een waarderings- en haalbaarheidsonderzoek naar de mogelijkheden van conservatie en wetenschappelijk onderzoek (de twee eerste doelen van de stichting). Dit zogenaamde waardstellend of inventariserend onderzoek bestaat uit een bureau-onderzoek en een verkennend veldonderzoek, in dit geval een kelder-onderzoek, die zich beide concentreren op de crypte, de doodskisten en de mummies. Het resulterende rapport vormt de basis voor een haalbaar herstel- en onderhoudsplan annex plan tot wetenschappelijk onderzoek; samen met een begroting vormt het dan de basis voor een toekomstige subsidie-aanvraag. De vereiste begroting zette het bestuur al aan tot het opvragen van informele ramingen bij diverse aannemers

Het bestuur is nu voornemens, dit in beide vorige jaarverslagen aangekondigde waardstellend onderzoek te voltooien in februari 2025 inclusief kostenramingen. Het moet de basis vormen voor subsidie-aanvragen, die het bestuur bij diverse overheden wil indienen met het oog op verwezenlijking van de gestelde doelen: conservering van de crypte en de inhoud ervan, voortgezet wetenschappelijk onderzoek en bekendmaking daarmee van het publiek. Intussen oriënteerde het bestuur zich al bij diverse subsidiegevers.

Website en ANBI-erkenning

De website is verder vervolmaakt en voldoet na de toevoeging van missie, visie en bestuursstrategie aan de eisen die gelden voor een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). De erkenning als ANBI en als culturele instelling heeft de Belastingdienst met ingang van 17 december 2024 verleend; bij de stichting Geef! zal toestemming worden gevraagd voor gebruik van het ANBI-logo. Het bestuur heeft in verband met de kosten afgezien van een CBF-erkenning annex keurmerk.

Publiciteit

Bij de kerk kwam een informatiebord in het kader van de wandelroute Almens Ommetje, dat melding maakt van de mummies onder de kerk.

Uit publicitair oogpunt vormde een op 13 juni gehouden seminar annex publieke onthulling van een vitrine in de kerk met daarin diverse bij de onderzoeken van voornoemde bestuursadviseur,

aangetroffen vondsten uit de crypte door de Lochemse burgemeester een hoogtepunt. Als sprekers traden naast de bestuursadviseur (die het tentoongestelde gemummificeerde vogeltje vond) twee leden van de adviesraad op: drs Ed de Groot, voorheen conservator van het Natuurhistorisch Museum te Maastricht, over hoe en waarom hij de activiteiten van de stichting aanzwengelde en mr Elsje August de Meijer, die portretten van enkele in de crypte begraven personen toonde. Deze vitrine genoot veel bekijks tijdens de jaarlijkse kerkopenstelling in de zomermaanden.

Veel belangstelling uit het dorp trok dr Paul Aalbers uit Arnhem, die op uitnodiging van het bestuur op 13 april in de kerk voor bestuur en adviesraad een lezing hield over begrafenisrituelen op het Achterhoekse platteland. Via het Almens Digitaal Informatiekanaal ADI was een uitnodiging gedaan aan alle daarop aangesloten Almenaren. Dit leverde al met al een gehoor van ongeveer 50 personen op. De heer Aalbers was de 80 al gepasseerd en sprak dus zonder microfoon, powerpoint of beamer bijna een uur lang geanimeerd over hoe het naberschap de toon zette bij begrafenisrituelen onder de niet-adellijke bevolking.

De secretaris gaf een interview aan de Berkelbode en hield een lezing voor het Historisch Genootschap Lochem met gebruik van een voor die gelegenheid gemaakte, maar herbruikbare powerpoint-prestatie.

Nieuwsbrief, kerstmarkt 2024 en steunbetuigingen

Het bestuur presenteerde de stichting ook dit jaar weer op de Almense kerstmarkt, waar zich 7 nieuwe donateurs opgaven en ook weer schriftelijke steunbetuigingen voor de doelen van de stichting werden ingeleverd.

Velen kregen ook ter plekke nieuwsbrief nummer 3 in de handen gedrukt, die verder per mail verspreid werd onder donateurs en leden van de adviesraad.

Financieel jaarverslag

Het financieel jaarverslag wordt afzonderlijk opgemaakt overeenkomstig artikel 9 van de statuten en door het bestuur vastgesteld.

De secretaris controleert het financieel jaarverslag aan de hand van de financiële stukken die onder de penningmeester berusten.

Aldus vastgesteld in de bestuursvergadering van 6 maart 2025